

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу

(назва факультету)

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС

«Інтерпретація політичних текстів»

для магістрантів першого курсу

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

спеціалізація 035.04 Германські мови і літератури (переклад включно)

освітній рівень другий магістерський рівень

освітньо-професійна програма Сучасні філологічні студії (німецька мова і друга іноземна мова): лінгвістика та перекладознавство

статус дисципліни професійна

Форма навчання денна

Навчальний рік 2022-2023

Семестр 1

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання німецька

Форма підсумкового контролю
залік

КИЇВ – 2022

1. Анотація навчальної дисципліни: розкривається особливість інтерпретації політичного тексту; відбувається формування здатності до аналізу та синтезу необхідного теоретичного матеріалу з першоджерел та підручників. Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовному модулі. В Модулі 1 розглядається парадигматика політичного тексту та актуалізація мовних одиниць на фонографічному, морфологічному, лексичному та синтаксичному рівнях; аналізується політична мова як складний і різноаспектний феномен, розбирається ідеологічна вмотивованість політичних текстів. Важливе місце в курсі відводиться набуттю практичних навичок у професійно визначальних ситуаціях освітньої діяльності викладача закладу вищої освіти.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

3 кредити ЄКТС; **90** год., у тому числі: лекції – **20** год, семінарські заняття – **30** год, самостійна робота – **60** год.

3. Мета вивчення дисципліни: з'ясувати глибинний смисл політичного тексту, виробити вміння оцінювати та аналізувати політичний текст відповідно до його цілісної структури.

4. Тематичний план занять

	назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Денна форма			
		Р А З О М	у тому числі		
			Л Е К Ц І І	семі нарс ькі / пра кти чні заня та	само стій на рабо та
1.	Інтерпретація політичного тексту: предмет вивчення, походження інтерпретації як мистецтва тлумачення тексту, категоріальний апарат, основні проблеми.	4	2		2
2.	Текст як комунікативна одиниця, елементи його когезії, когеренції, завершеності.	3	2		1
3.	Основні ознаки інтерпретативної спільноти. Конститутивні елементи в рамках тріади “світ автора” – “світ тексту” – “світ читача”.	2		2	
4.	Парадигматика політичного тексту. Текстове поле через реалізацію категорії жанру, автора, його історико-ідеологічну, культурологічну та літературну парадигми.	3	2		1
5.	Синтагматика тексту: елементи фрагментації та інтеграції тексту, функціональні типи мовлення, композиційна побудова тексту	2		2	
6.	Синонімно-антонімічні, тематичні, концептуальні ланцюжки тексту та їх релевантність для завдань політичного тексту.	4	2		2
7.	Особливості актуалізації мовних одиниць на фонографічному, морфологічному, лексичному та синтаксичному рівнях у політичних текстах.	4	2		2
8.	Принципи визначення прагматичної орієнтації політичного тексту та його головної ідеї.	4	2		2
9.	Структурно-синтаксична організація політичного тексту.	4	2		2
10.	Стилістичний контекст. Обумовленість оказіональних лексичних та фразеологічних одиниць.	4	2		2
11.	Семантична організація тексту. Заголовок як важливий елемент організації тексту.	4	2		2
12.	Типи читань й читачів. Способи присутності автора в тексті. Наративні стратегії. Глосарій.	4			4
13.	Політична комунікація та засоби масової інформації.	2		2	
14.	Основні синтагматичні параметри тексту, особливості часо-просторові характеристики політичних текстів.	4			4
15.	Текст крізь призму рецептивної естетики, герменевтики, феноменології.	4			4
16.	Особливості визначення рівня інформативності та лакунарності художнього тексту.	4			4
17.	Категорії: автора, читача, тексту, читання, розуміння, значення у політичному тексті.	4			4

18.	Рівні актуалізації мовних одиниць у політичному тексті. Фонографічний та морфемний рівні.	4			4
19.	Рівні актуалізації мовних одиниць у художньому тексті. Лексичний рівень.	4			4
20.	Обсяг, класифікація та типи текстів. Композиція як взаємодія внутрішніх та зовнішніх частин тексту.	4			4
21.	Політична мова як складний і різноаспектний феноменом.	4			4
22.	Політичний текст та його взаємозв'язок з екстралінгвістичною ситуацією.	4			4
23.	Ідеологічна вмотивованість політичних текстів.	4			4
24.	Загальні закономірності політичної лінгвістики.	4		4	
25.	МКР	2	2		

5. Система оцінювання результатів навчання

- **Семестрове оцінювання.** Протягом семестру оцінюється : аудиторна робота студента, самостійна робота студента. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи (на семінарському занятті)

Активна участь у занятті як індивідуально, так і в групі або парі підготовлена відповідь з практичного матеріалу, інформаційне повідомлення, презентація, ситуативний виступ, які відповідають змісту семінарського заняття, цікавий коментар, участь в обговорення відповідей інших студентів, правильно виконані практичні завдання як усно так і письмово.	«відмінно»
Не активна участь у занятті як індивідуально, так і в групі або парі, підготовлена відповідь з практичного або теоретичного матеріалу з теми семінарського заняття, виступ, презентація, ситуативний виступ, переважно правильно виконані практичні завдання.	«добре»
Пасивна участь у занятті. Робота переважно у групі, інформаційне повідомлення чи коментар демонструють не обізнаність у необхідному матеріалі до теми семінарського заняття, частково сформований артикуляційний навик, початковий рівень опрацювання теми, некоректне виконання практичних завдань.	«задовільно»
Пасивна участь у занятті, інформаційне повідомлення, виступ не підготовлені, не сформований артикуляційний навик, неправильне виконання практичного завдання	«незадовільно»
Неявка на заняття	«0»

Критерії оцінювання самостійної роботи

Виконанні на 90% практичні завдання	«відмінно»	50 балів
Виконані на 75% практичні завдання	«добре»	40 балів
Достатня відповідь на теоретичне запитання з 2-3 помилками та виконані на 60% практичні завдання	«задовільно»	30 балів
Виконані менш ніж на 60% практичні завдання	«незадовільно»	20 балів
Неявка на МКР		0 балів

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх

поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

- **Підсумкове оцінювання: МКР, залік.** Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. МКР оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб: «відмінно» – 50 балів; «добре» – 40 балів; «задовільно» – 30 балів; «незадовільно» – 20 балів; неявка на МКР – 0 балів.

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи

Виконанні на 90% практичні завдання	«відмінно»	50 балів
Виконанні на 75% практичні завдання	«добре»	40 балів
Достатня відповідь на теоретичне запитання з 2-3 помилками та виконанні на 60% практичні завдання	«задовільно»	30 балів
Виконанні менш ніж на 60% практичні завдання	«незадовільно»	20 балів
Неявка на МКР		0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Магістранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином: 90 – 100 балів – А; 82 – 89 балів – В; 75 – 81 балів – С; 66 – 74 балів – D; 60 – 65 балів – E; 40 – 59 балів – FХ; 39 балів і нижче – F. Магістранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Критерії оцінювання відповіді на заліку

Магістрант повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано виклав зміст теоретичного питання. Повністю правильно розкрив і проаналізував практичне завдання, зробив самостійні висновки. Допустив до 1-2 лексичних, граматичних чи стилістичних помилки та 1-2 фонетичних.	«зараховано»
Магістрант в цілому розкрив теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. Правильно, але не повністю виконав та поверхово проаналізував практичне завдання. Допустив до 2-3 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок та 2-3 фонетичних.	«зараховано»
Магістрант правильно визначив сутність теоретичного питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання. Правильно, але лише частково виконав практичне завдання, частково проаналізував і зробив висновки. Допустив до 4-5 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок та 4 орфографічних.	«зараховано»
Магістрант частково та поверхово розкрив лише окремі положення	«не зараховано»

теоретичного питання і допустив при цьому суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання. Практичне завдання виконав невірною. Допустив більше 8 лексичних, граматичних чи стилістичних помилок.	
--	--

Шкала відповідності оцінок

<i>Зараховано</i>	60 – 100
<i>Не зараховано</i>	0 – 59

6.Рекомендовані джерела

Основні(базові):

1. Іваненко С. М. Linguostilistische Textinterpretation / С. М. Іваненко, А. К. Карпусь. – К.: КДЛУ, 1998. – 175 с. 3. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту / В. А. Кухаренко. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 261с.
2. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики) / А. М. Науменко. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 416 с.
3. Beutin Wolfgang u. a.: Deutsche Literaturgeschichte: von den Anfängen bis zur Gegenwart / Wolfgang Beutin u. a. - Stuttgart: Metzler, 1994. – 627 S.
4. Die Digitale Bibliothek der deutschen Literatur und Philosophie. Sonderband: Meisterwerke deutscher Dichter und Denker. Berlin, DIRECTMEDIA Publishing GmbH, 2000.
5. Engel U. Deutsche Grammatik / U. Engel. – Heidelberg: Julios Groos Verlag, 1988. – 386 S.
6. Fischer-Kania, Sabine: Glossar literaturwissenschaftlicher Grundbegriffe / Sabine Fischer-Kania. – Kasa: Pädagogische Universität, 1998. – 102 S.
7. Hermes E. Arbeit an Texten. Texte studieren, verstehen und verfassen / E. Hermes. – Stuttgart: Klett, 1983. – 141 S.
8. Waliszewska K. Sprachliche Mittel der bewertenden Rede am Beispiel des Papsbildes Benedikt XVI. in deutschen und polnischen Presstexten. Eine Sprachpragmatische Untersuchung. / Waliszewska Karoline. – Wydanie 1, Poznań. –2016. – S. 41 – 80 :
https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/17539/1/Waliszewska_9788394739836.pdf

Додаткові:

- 1.Hermes E. Analyse und Interpretation erzählender Prosa / E. Hermes. – Stuttgart. Düsseldorf Leipzig: Ernst Klett Verlag, 1999. – 125 S. 11. Kleines Lexikon literarischer Grundbegriffe. – München: Fink, 1992.
12. Hermes E. Analyse und Interpretation erzählender Prosa / E. Hermes. – Stuttgart. Düsseldorf Leipzig: Ernst Klett Verlag, 1999. – 125 S.
2. Politische Kommunikation.
[https://www.researchgate.net/publication/268443600 Politische Kommunikation Eine Einfuehrung fur Politikwissenschaftler](https://www.researchgate.net/publication/268443600_Politische_Kommunikation_Eine_Einfuehrung_fur_Politikwissenschaftler)
2. Grobe Gliederung der Redeanalyse.
<https://wortwuchs.net/stilmittel/klimax/>
3. Analyse einer politischen Rede
[http://www.fachdidaktik-einecke.de/4 Literaturdidaktik/analyse_einer_politischen_rede.htm](http://www.fachdidaktik-einecke.de/4_Literaturdidaktik/analyse_einer_politischen_rede.htm)
4. Phraseologie und Phraseodidaktik
<https://www.ettinger-phraseologie.de/pages/deutsche-redewendungen/alphabetischer-index.php>

5. Phraseologie des Gesprächsführung

http://www.fachdidaktik-einecke.de/9c_Meth_Textproduktion/mdl_eroertern_phraseologie_9_10.htm

6. Methodenblätter Textproduktion

http://www.fachdidaktik-einecke.de/9c_Meth_Textproduktion/meth_hauptseite_textproduktion.htm

7. Нагорна Л. Політична лінгвістика // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. — К.:Парламентське видавництво, 2011.— 579 с.

8. *Третьяк О.* Аргументація політична // Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови). — К. : Парламентське видавництво, 2011. — С. 38.

9. Mayer H. Leitfragen zur Rhetorischen Textanalyse. <http://www.rheton.sbg.ac.at/rheton/2009/02/leitfragen-zur-rhetorischen-textanalyse/>

6. Додаткові ресурси : <http://m.knlu.edu.ua>